

mere tydeligt; at, naar man søger at trænge disse Bestemmelser ind i denne Lov, saa er det, for at der skal være en vis Overensstemmelse mellem den og det; man har gjort i Kjøbenhavn; og for ikke at have de Ubequemmeligheder, som det, som Ministeren sagde, medfører at haandhave Loven i Kjøbenhavn, vil man hellere end at undersøge, hvorvidt Kældere bygges saaledes, som de efter Loven skulle bygges, aldeles forbyde Kældere. Det er ikke en rigtig Maade at begrunde en Lov paa. Naar den ærede Minister beskylde mig for, at hvorledes man end anstillede sine statistiske Experimenter, vilde jeg ikke være tilfreds med dem, saa tager han feil; jeg forlanger kun, at det skal være virkelige Experimenter. Lad Sundhedscommissionen eller en anden Commission lade 10, 12, 16, 20 Huse beboe af eensartede Familier fra Kælder til Loft, lad der blive sørget for, at de blive eens klædte, eens sødte og have eensartet Arbejde, lad dem boe der i 12, 16, 20, 30 Aar, og kom saa frem med Resultaterne deraf, saa have vi Noget, der kan kaldes et Experiment og et statistisk Datum, hvorpaa der kan bygges; men alt det Øvrige bliver kun Omstrivninger, som rette sig efter Tid og Leilighed, og som bruges til at bevise saa det One, saa det Andet. Saaledes bruges virkelig mange Talsførrelser i statistisk Henseende, men jeg har nu leengang for alle vovet at sætte mig ud over dette Misbrug af statistiske Data og forlanger Experimenter, saaledes som jeg veed, at Experimenter skulle anstilles, nemlig saaledes, at man virkelig kan faae en Probabilitet, en Rimelighed ud af det Antal eensartede Undersøgelser, man har anstillet.

J. A. Hansen: Efter mit Kjenndskab til flere af vore Kjøbstæder er der ingen Anledning til at udgive nærværende Lov, og efter at den nu er indbragt og har faaet det andet Things Bifald, kan jeg kun slutte mig til den, naar den bliver saaledes ændret, som Udvalgets Fleertal har foreslaaet. Jeg siger endnu, at selv saaledes ændret er den efter de for Diebliffet tilstedeværende Forhold i de fleste Kjøbstæder aldeles overflødig; og er der en og anden enkelt Kjøbstad, for hvilken den kunde være

nødvendig — og man synes jo at antage, at Aalborg er en saadan — saa lad os give en Lov for den Kjøbstad, men lad os ikke underlægge samtlige Landets Kjøbstæder en Lov, som paa Grund af Forholdene kun ansees for nødvendig i een eller to af vore større Kjøbstæder; thi det er et Misbrug. Jeg har med Hensyn til de Punkter, der nu foreligge, sluttet mig til det øvrige Fleertal, fordi jeg ialfald ikke anfaaer det for rigtigt og tillige efter min Betragtning af Things Stemmning anfaaer det for uudsørligt at faae den hele Lov forkastet; derfor har jeg, som sagt, sluttet mig til det, som man efter min Mening til Nød kan gaae ind paa, men videre kan jeg ikke gaae. Den ærede Minister indledede sit Foredrag idag med at sige, at han havde ventet den samme Bevillie mod dette Lovforslag i dette Thing, som det havde fundet i det andet; ja, dersom det ikke kom an paa Andet end en vis Bevillie mod Forslaget, saa er jeg overbevist om, at Bevillien ikke kan have været større i det andet Thing, end den er her, men det foreskommer mig, at man i sin Stilling til et Lovforslag skal lade sig bestemme af noget ganske Andet end af, at vise Bevillie. Jeg troer ikke, at det vilde være rigtigt, for at vise Bevillie, at gaae ind paa en Lov, som man for det Første anseer for aldeles ufornudden, og for det Andet i flere Punkter for fuldkommen skadelig. Den ærede Minister meente, at man skulde vise Bevillie af Hensyn til Befolkningens Bevære, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at det klinger forunderligt for de fleste af os, som vor hele Levetid igjennem have befundet os under de Forhold, man her vil skildre som saa usunde, at man ikke kan leve under dem, medens vi Alle have befundet os meget vel under dem. Man kan dog ikke saaledes see bort fra sin egen Tilværelse, forlade sin egen Erfaring, for at optage Noget, som en eller anden lærd Mand, der sidder og studerer Medicin hjemme i sit Studerekammer, og det under ganske andre Forhold, foreslaaer, fordi han saaer istinde at sige, at det er overordentlig usundt at leve under de Wilkaar. Jeg vil gjerne troe, at for den Mand, som hele sit Liv igjennem ikke har levet under saadanne Forhold, vilde det være usundt, om han